

Imatge de Sant Sebastià

Montclar

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Església de Sant Martí de Montclar. Plaça de l'Església.
Emplaçament A una fornícula lateral de l'Altar Major

Coordenades:

Latitud: 42.01847
Longitud: 1.76545
UTM Est (X): 397786
UTM Nord (Y): 4652564

Classificació

Número de fitxa 08130 - 70
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Objecte
Estil / època: Modern Barroc
Segle XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Física
Accés Restringit
Ús actual: Religios
Titularitat Privada accessible
Titular: Bisbat de Solsona. Palau Episcopal. 25280 SOLSONA
Fitxes associades:
[Sant Martí](#)
Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía
Data de registre de la fitxa: dc., 02/12/2020 - 01:00

Descripció

Imatge de fusta tallada, enguixada i policromada que representa a Sant Sebastià representat com un jove bell, patint el martiri, dret i lligat a un tronc d'arbre darrera d'ell, nu i únicament tapat amb el drap de puresa o perizoma, i amb marques de fletxes que s'havien clavat al cos. La iconografia segueix les característiques marcades a partir del segle XV per a aquest sant.

Història

Desconeixem si aquesta imatge es faria paral·lela a alguns dels retaules, tot i que la seva factura ens mostra una talla amb característiques de la escultura barroca de la zona. El retaule Major de Montclar, per la cronologia i les característiques artístiques, podria haver sigut obra de Francesc Pujol i Planes (1702-1785) amb la col·laboració del seu pare Segimon, que també farien el retaule de la Maredeu del Roser de la mateixa església (Vilamala, 2001). La nissaga d'escultors Pujol, originaris de Gurb, va realitzar quasi un centenar de retaules a la Catalunya Central entre els segles XVIII i XIX. El retaule Major porta inscrita la data 1743, per tant es va fer abans que el del Roser. Anteriorment hi va haver altres dos retaules a l'església, dels que es conserven fragments al Museu Diocesà i Comarcal de Solsona ja que algunes taules van ser utilitzades com a matèria primera per construir la calaixera de la sagristia i estan retallades. Un primer retaule d'època gòtica (finals segle XV) del que es conserven dos fragments, i tres taules procedents del retaule d'època renaixentista (mitjans segle XVII). La devoció a Sant Sebastià té origen al segle XIV, quan tot el territori català va patir diverses epidèmies de pesta negra que va provocar gran mortaldat. En no existir cap remei mèdic, Sant Sebastià es convertí en protector i guaridor de la pesta i altres mals infecciosos. L'any 1677 el rector de Montclar, Josep Santacreu, fa ressenya de la processó de Sant Sebastià a una consuetud de la parròquia, fet que ens porta a uns inicis d'aquesta devoció al segle XVII, possiblement lligada a altres epidèmies de pesta. L'any 1853 va arribar el còlera a Catalunya a través d'un vaixell provinent de Marsella i l'epidèmia es va escampar arribant al Berguedà a inicis de 1854. A Montclar, el poble i l'Ajuntament es van adreçar al rector de l'església per fer un vot a Sant Sebastià aprofitant la processó que cada 20 de gener es celebrava dedicada al Sant. El 10 de desembre de 1854 es va instituir el vot per aquesta data, amb la promesa de l'obligació d'anar a missa i abstenir-se de treballar el dia del vot. El 1870 es va començar a celebrar el darrer dimecres del mes d'abril, data que es va mantenir fins el 1970, malgrat el 1945 el Consistori va decidir renovar la celebració en la data del Sant. Consta que durant la Guerra Civil aquesta imatge es va guardar i es conserva la original. El 28 d'abril de l'any 1954 el Consistori de Montclar va decidir en sessió pública extraordinària renovar el vot a sant Sebastià, i en la data de la festa del mateix any l'alcalde, en representació de tot el poble, en va tornar a prometre el compliment, cosa que, havent acabat la processó, va fer públicament davant de la imatge i la relíquia del Sant i l'Ajuntament assumia fer el dinar col·lectiu. L'any 1970 l'Ajuntament sol·licita al bisbe Bascunyana el canvi de data al dilluns de Pasqua, data en la que encara avui dia es celebra.

Bibliografia

AA.VV. (2004) Miscel·lània sobre Montclar. Associació d'Amics de Montclar. P. 89-93. Giró, Romà (2004) El vot del poble de Montclar a Sant Sebastià. L'Erol núm. 80. P.39-40. Àmbit de Recerques del Berguedà. Berga. Montanyà i Buchaca, Daniel; Pujol, Joan (1993) L'epidèmia de còlera de 1854 al Berguedà. Promocions i Publicacions Universitàries. Barcelona. Vilamala, J. (2001) L'obra dels Pujol. Escultors de la Catalunya central (ss. XVIII-XIX). Ed. Farell. Pp. 73-74. Vilamala, J. (2014) Montclar, dos retaules barrocs dels escultors Pujol. L'Erol núm. 120. Àmbit de Recerques del Berguedà. Berga. P. 46-50.

